

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMAI KIADÓ

A Magyar Pszichológiai Szemle 2025/2-es száma

MEGJELENT A MAGYAR PSZICHOLÓGIAI SZEMLE LEGFRISSEBB LAPSZÁMA!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2025/2-es számában **hét új empirikus kutatás** szerepel, köztük **öt nemzetközi mérőeszköz hazai adaptációja**. **Két áttekintő tanulmányt** és egy **könyvismertetést** is tartalmaz a lapszám, valamint egy friss hírről is olvashatunk. A tanulmányok **közvetlenül elérhetők a címre kattintva!**

Lehet a börtön a büntetés tere mellett a gyógyulása és az újrakezdése is?

Fiáth Titanilla (ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Kar Szociálpszichológia Tanszék) [Terápiák börtönkörnyezetben – kolumbiai tapasztalatok](#) c. tanulmányában bogotái női börtön anya-gyermek részlegének, illetve fiatalkorú fiúk és lányok intézeteinek környezetpszichológiai elemzését olvasva a következő izgalmas kérdésekre kaphatunk választ: milyen stratégiákat alkalmaznak a fogvatartottak az értékeik és identitásuk kifejezésére, valamint a „büntetés terének” személyessé alakítására? Milyen, az egyes fogvatartotti csoportok igényeihez leginkább illeszkedő terápiás technikák léteznek? Milyen nehézségek adódnak a börtönökben hozzáférhető pszichoterápiás programokkal kapcsolatban? Hogyan emelhetők be a társadalmi-kulturális tényezők, a bio-pszicho-szociális szemlélet *szociális* eleme a klinikai pszichológiába és a pszichoterápiás gyakorlatokba? Hogyan segítheti a fogvatartottakkal való bizalmi kapcsolat kialakítását, valamint a terápiás programok sikerét a rugalmas keretek és a terapeuta kulturális kompetenciájának erősítése?

A tanulmány a börtönök anya-gyermek részlegének, illetve a bűnelkövető fiatalok intézeteinek környezetpszichológiai szempontú antropológiai bemutatását kíséri meg, azzal a nem titkolt céllal, hogy a kulturális jellegzetességeket is figyelembe vevő terápiás programok kidolgozásának nyisson utat.

A tanulmányt különösen ajánljuk hazai kriminál- és börtönpszichológus szakembereknek, de szociológusok, kriminológusok, jogászok, kulturális antropológusok, illetve büntetés-végrehajtási szakemberek, művészet-terapeuták érdeklődésére is számot tarthat!

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

(Hogyan) mérhető a szerelem?

Meskó Norbert és Öry Fanni (Pécsi Tudományegyetem Pszichológia Intézet) [A Sternberg-féle Szerelem Kérdőív rövid változata \(STLS-15\)](#) c. kutatásukban a kérdőív magyar változatát készítették el, majd pszichometriai ellenőrzését és validálását végezték el három online mintán, ezáltal a szerelem mérésére használt kérdőív rövidebb, de mégis megbízható változatát is létrehozva. Mit is jelent a szerelem a nyugati társadalmakban klasszikus tipológia alapján? Hogyan alakítható át egy érzelem tudományosan vizsgálható dimenziókká? Hogyan befolyásolhatja egy jól validált kérdőív a párkapcsolati kutatásokat Magyarországon? Mit árul el rólunk az, ha az intimitás, a szenvedély és az elköteleződés együtt vagy külön-külön jelenik meg a kapcsolatainkban? Hogyan segítheti a szakembereket a kérdőív abban, hogy jobban megértsék klienseik kapcsolati dinamikáit?

Az írást haszonnal forgathatják pszichológusok, párterapeuták, klinikai szakpszichológusok, szexuálpszichológusok és szexológusok.

Lehet-e tudományosan mérni, hogy valaki túlzottan hiszékeny vagy éppen bizalmatlan (esetleg együtt a kettő)?

Szél Erzsébet, Kóródi Kitti (Szegedi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet munkatársai), **Bodó-Varga Zsófia, Szamadó Petra és Varró-Horváth Diána** (Pécsi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet munkatársai), [Az Episztemikus Bizalom, Bizalmatlanság és Hiszékenység Kérdőív \(ETMCQ\) magyar változata serdülő mintán](#) c. kutatásának célja az episztemikus bizalom mérésére szolgáló Episztemikus Bizalom, Bizalmatlanság és Hiszékenység kérdőív (Campbell és munkatársai, 2021) magyar nyelvű adaptációja volt a 15–18 éves serdülők korosztályában. Mit takar az episztemikus bizalom fogalma? Milyen fontos aspektusai vannak a reziliens fejlődésnek? Mik befolyásolhatják, hogy milyen megküzdési stratégiákat alkalmaznak a serdülők? Miket mér a kérdőív? Alkalmas-e az eredeti mérőeszköz magyar nyelven adaptált változata hazai serdülők körében történő alkalmazásra?

A kutatás klinikai szakpszichológusok, fejlődéslélektannal foglalkozó pszichológusok, iskolapszichológusok és pedagógusok, mentálhigiénés szakemberek és tanácsadók, nevelésszociológusok és pszichiáterek érdeklődésére egyaránt számot tarthat.

Mérhető-e gyorsan és pontosan a lelki jóllétünk?

Török Gábor Pál, Bóné Veronika, Jáki Zsuzsanna (Simmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar, Mentálhigiéné Intézet munkatársai), **Kiss Márta, Csikai Enikő és Karner Orsolya** (ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet munkatársai) [A Terápiás hatásvizsgálati kérdőív magyar változatának pszichometriai jellemzői](#) c. írásukat fellelve az alábbi érdekes kérdésekre kaphatunk választ: lehetséges-e költséghatékonyan, rövid idő alatt átfogó képet adni arról, hogy az egyén az általános pszichés jóllét dimenzión hol helyezkedik el? Mérhető-e kellő pontossággal az ebben bekövetkező változások? Kimutathatók-e a mérőeszközzel a stresszel kapcsolatos betegségek? Milyen, a

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

pszichés működésre vonatkozó területek állnak a kérdőív fókuszában? Milyen alkalmazási területei lehetnek? Milyen következtetések vonhatók le a kérdőív nemzetközi vizsgálataiból, amelyet több mint húsz nyelvre lefordítottak, és amelynek pszichometriai elemzését már elvégezték Németországban, Hollandiában, Olaszországban, Svédországban és Kínában?

A tanulmány különösen számot tarthat klinikai pszichológusok, pszichoterapeuták, pszichológiai tanácsadók, valamint oktatók és egyetemi hallgatók érdeklődésére!

A mindennapok „rejtett algoritmusai”, avagy hogyan vizsgálható az információs rendszerekkel való hatékony kapcsolat képessége és tudása?

Aranyi Gábor, Schröter Petra, P. Remete Eszter, Pachner Orsolya és Kemény Ferenc (az ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, szombathelyi Pszichológiai Intézetének munkatársai) [Az algoritmikus gondolkodás teszt és az algoritmikus gondolkodás skálák magyar nyelvű adaptációja](#) c. tanulmányának elsődleges célja az algoritmikus gondolkodás mérésére leggyakrabban alkalmazott standardizált teljesítményteszt, az Algoritmikus Gondolkodás teszt (Computational Thinking test, Román-González (2015)) magyar nyelvű adaptációja és pszichometriai tesztelése, illetve az algoritmikus gondolkodással kapcsolatos, énhatékonyságra vonatkozó Algoritmikus Gondolkodás Skálák (CTS) magyar nyelvű adaptációja, valamint a két mérőeszköz közötti összefüggések elemzése volt. A szerzők többek között az alábbiakat vizsgálták: Logikusabban gondolkodnak-e az énhatékony emberek? Vajon algoritmikusan gondolkodunk a mindennapokban, amikor útvonalat tervezünk vagy egy receptet követünk? Lehet-e mérni, hogy valaki mennyire „jó” a problémamegoldásban a digitális világban? Vajon tényleg a férfiak teljesítenek jobban algoritmikus gondolkodásban, vagy csak a tesztek mutatják így? Miért fontos, hogy egy diák vagy felnőtt mennyire képes algoritmikus gondolkodásra – és hogyan befolyásolhatja ez a munkaerőpiacon való érvényesülést? Összefügg-e a kreativitás, az együttműködés és az algoritmikus gondolkodás? Felismerjük-e, hogy mikor használjuk a mindennapok „rejtett algoritmusait”?

Az írást különösen ajánljuk kognitív pszichológusoknak, munka- és szervezetpszichológusoknak, HR szakembereknek, neveléstudományi szakembereknek, oktatáskutatóknak és tantervfejlesztőknek, felnőttképzések és munkahelyi tréningek szakértőinek.

Mi zajlik az agyunkban, amikor megpróbáljuk uralni az érzéseinket?

Deák Anita, Rendes Réka, Inhóf Orsolya, Bereczkei Tamás (Pécsi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet), Orsi Gergő és Perlaki Gábor (Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Idegsebészeti Klinika) [Kognitív érzelemszabályozási stratégiák kapcsolata az érzelemregulációs hálózat működésével: fMRI-kutatás](#) c. kutatásukban az érzelmileg megterhelő helyzetekben a rugalmas és eredményes alkalmazkodást segítő kognitív érzelemszabályozási stratégiákat vizsgálták, azok idegrendszeri hátterével együtt. A kutatás

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

eredményei az alábbi érdekfeszítő kérdésekre válaszolnak: Mik alkotják az agyban az érzelmregulációs hálózatot? Hogyan függ össze az, amikor tudatosan próbáljuk szabályozni az érzéseinket azzal, ahogyan egy nem tudatos (automatikus) helyzetben reagálunk érzelmileg? Milyen idegrendszeri folyamatok kísérik mindezt? Mi történik az agyunkban, amikor egy rossz élményt próbálunk „átkeretezni”, és miért segít ez néha, máskor meg kevésbé? Vajon mennyire tudatosan szabályozzuk az érzéseinket, és mennyi minden zajlik bennünk anélkül, hogy észrevennénk? Miért kapcsolódik össze bizonyos agyterületek aktivációja azzal, hogy épp önvádlassal vagy inkább újraértékeléssel próbáljuk kezelni a rossz érzéseinket? Másképp él-e meg a nők és a férfiak a negatív érzelmeket, vagy inkább a tapasztalataink és érdeklődési körünk alakítja a különbségeket?

Kiemelten ajánljuk az írást kognitív és affektív idegtudományi kutatóknak, kísérleti pszichológusoknak, klinikai pszichológusoknak és pszichoterapeutáknak, neuropszichológusoknak, orvosoknak és pszichiátereknek, valamint oktatóknak és egyetemi hallgatóknak!

Hogyan segíthet a megküzdési rugalmasság abban, hogy jobban alkalmazkodjunk a stresszhez?

Bencze Nóra (Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pszichológiai Intézet) és **Csordás Georgina** (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Fejlődés- és Neveléslélektani Tanszék) [A Megküzdési Rugalmasság Skála magyar nyelvű adaptációja](#) c. tanulmányukban a Megküzdési Rugalmasság Skálát (Coping Flexibility Scale, CFS, Cato, 2012) magyar mintára történő adaptálását és pszichometriai mutatóinak tesztelését végezték el. Ha elolvassuk a tanulmányt, a következő kérdésekre találhatunk választ: Mit takarnak a reziliencia és a megküzdési rugalmasság fogalmai? Mit jelent a meta-megküzdés képessége? Van-e különbség az önreflexió és a belátás között? Vajon segíthet-e egy stresszes szituáció folyamán is a jobb megértésben és újraértékelésben, ha gondolatainkkal és érzéseinkkel többet foglalkozunk?

Különösen ajánljuk klinikai pszichológusoknak és pszichoterapeutáknak, egészségpszichológusoknak, munka- és szervezetpszichológusoknak, iskolapszichológusoknak, oktatóknak és hallgatóknak!

Mi áll az emetofóbia mögött, és hogyan lehet hatékonyan kezelni ezt a kevésbé ismert fóbiát?

Csonka Otília, Nagy László és Zsidó N. András (Pécsi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet) [Az emetofóbia kognitív pszichológiai és viselkedéses háttere](#) c. áttekintő tanulmányukat olvasva megtudhatjuk: Milyen fóbia az emetofóbia? Miért fontos ennek a kevésbé kutatott területnek a vizsgálata? Hogyan diagnosztizálható? Milyen kognitív és viselkedéses háttere van és milyen kurrens, főként kognitív viselkedésterápián alapuló vizsgálatok léteznek jelenleg a kezelésére? Mi a szerepe az undornak, az elkerülő stratégiáknak és a kényszeres viselkedésnek az emetofóbiában?

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A tanulmányt ajánljuk egészségpszichológusoknak, klinikai pszichológusoknak és pszichoterapeutáknak, háziorvosoknak és gasztroenterológusoknak, mentálhigiénés szakembereknek és emetofóbiában szenvedő személyeknek is.

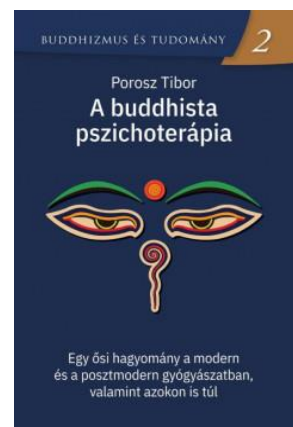
Hogyan szabályozzuk érzelmeinket másokkal való interakcióink során?

Horváth Andrea és Kökönyei Gyöngyi (ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet) [Érzelmeink a társas térben: az interperszonális érzelemszabályozás](#) c. áttekintő írásukban az alábbi izgalmas kérdéseket feszegetik: miben mások a személyek közti érzelemszabályozás jellemzői, mechanizmusai és modelljei az egyén saját érzelmeinek szabályozásához képest? Milyen kapcsolat van a kétfajta mechanizmus közt? Milyen társas funkciói vannak az érzelmeknek? Milyen módjai vannak a másokkal való interakciók során keletkezett érzelmeinek szabályozásának? Milyen céljai lehetnek? Hogy különböztethető meg a társas érzelemszabályozás az érzelmi fertőzéstől és egyéb, nem kontrollált érzelmi folyamatoktól, illetve a stresszhelyzetben nyújtott társas támogatástól? Hogyan függ össze a társas érzelemszabályozás a mentális egészséggel? Lehetnek-e negatív következményei is?

Az áttekintést különösen ajánljuk klinikai pszichológusoknak és pszichoterapeutáknak, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai kutatóknak, pszichiátereknek és mentálhigiénés szakembereknek, a szociális munka és tanácsadás területén dolgozóknak, oktatóknak és hallgatóknak.

IZGALMAS KÖNYVISMERTETÉS

Orosz Katalin (klinikai szakpszichológus, a Kheiron Központ szakmai vezetője) **Porosz Tibor** 2021-ben megjelent [A buddhista pszichoterápia. Egy ősi hagyomány a modern és posztmodern gyógyászatban, valamint azokon is túl](#) c. könyvét ismerteti, amely a buddhizmus és a modern pszichoterápia sokrétű, egymást kölcsönösen megtermékenyítő hatását mutatja be, amelyet haszonnal forgathat minden pszichológus, pszichiáter, orvos, gyógypedagógus, tanácsadó és bármilyen más segítő foglalkozásban dolgozó szakember, aki nyitott egy más szempontrendszer mentén történő gondolkodásra saját munkájával kapcsolatban.

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

FIGYELEM! Új módon lehet tájékozódni a magyar pszichológia történetéről a pszichologiatortenet.hu weboldalon!

A magyar pszichológiatörténet emblemikus színhelye: ma is álló saroképület (Budapest, VII. ker. Festetics és Mosonyi utca), ahol a Ranschburg Pál által létrehozott Magyar Királyi Gyógypedagógiai és Pszichológiai Laboratórium működött
(Forrás: <https://www.pszichologiatortenet.hu/rolunk/>)

Szokolszky Ágnes (Szegedi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet) [A magyar pszichológiatörténet digitális múzeuma és archívuma](#) c. írásában ismerteti a [magyar pszichológiatörténet online tudástárát](#), amely azzal a céllal jött létre, hogy széles körben, rendszerezett formában megismerhetővé és hozzáférhetővé tegye a magyar pszichológia kiemelkedő alakjainak munkásságát és a magyar pszichológiatörténet fontosabb fejezeteit. Az oldalt bemutató rövid videó megtekinthető a YouTube-on: <https://www.youtube.com/watch?v=j0WnybKx2b4>

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdeklí, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2025/2. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: customerservice@akjournals.com

Amennyiben egy meghatározott cikk érdeklí, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

Az írások egyben megtekinthetők, letölthetők itt:

<https://akjournals.com/view/journals/0016/80/2/0016.80.issue-2.xml>

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

pszichoszemle@gmail.com

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár